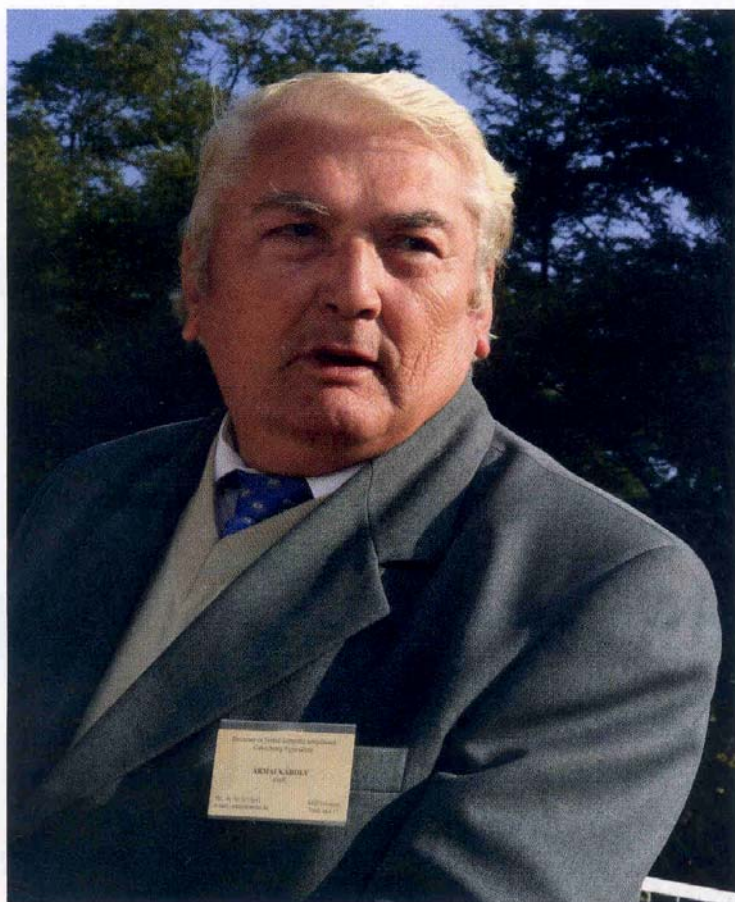

Életfa a vörös iszapban

(folytatás az előző oldalról)

Ármai Károly

Egy ablakig vörös, kitört ajtajú, kerítés nélküli ház előtt idős házaspár topog. Csak egy percre láttam őket – s emlékezetemben azóta is minden nap többször. (Itt ülök, saját házam meleg szobájában, saját ruháimban, a falakon barátaimtól kapott képek, az asztal melletti polcon dossziében gyermekeim kiskori rajzai, dédnagyanyám születési bizonyítványa... nekik ilyen kincseik már nincsenek...)

Szinte nem is kellett várnunk, Karcsi bácsi jött felénk. Félcipőben, zakóban, 10 napja most van rajta először ilyen ruha. Katonai zubbonyban, gumicsizmában járt, és jár azóta is. A Devecser környéki cukorbetegnek 70 éves vezetője nem tagja a város védelmi bizottságának. De mindent tud, mindenütt ott van, és 10 nap alatt 3,5 millió forintnyi segítséget „hozott” Devecserbe. Elsősorban kötszereket, szemcseppeket. (Erről kevés szó esett a sajtóban: lapátolás közben sokaknak a szemébe fröccsen az iszap – s a lúgos massa kegyetlenül csípi, rombolja a szemet.)

Vagy ki gondolt arra, hogy a kicsi gyerekek megfulladnának, ha háromrétegű maszkot tenné-

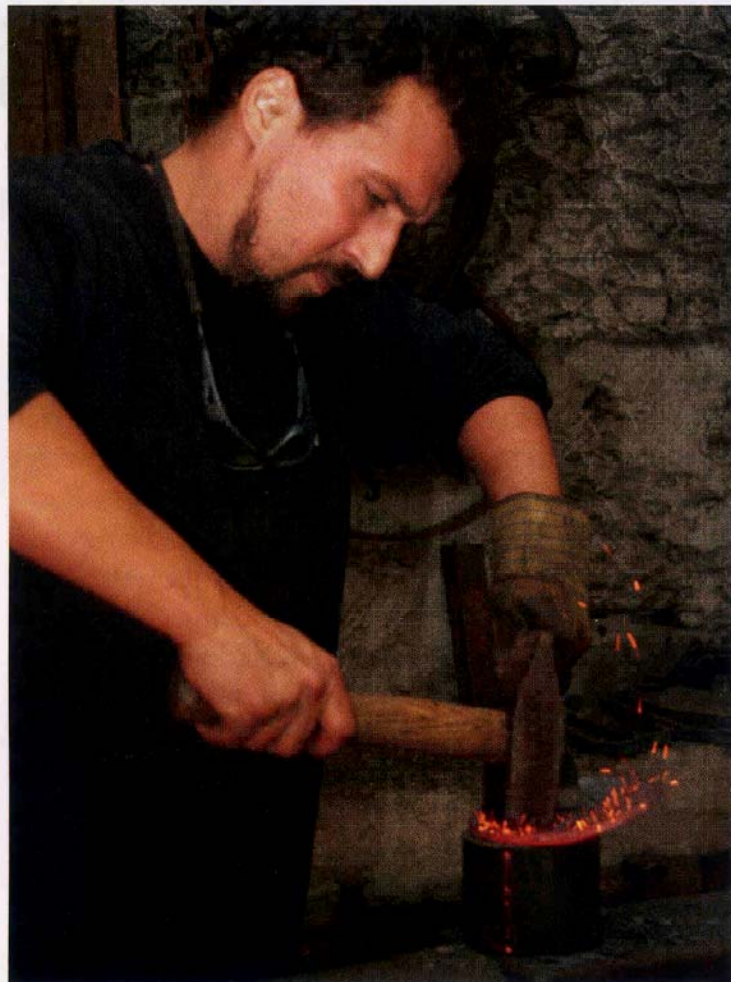
nek az arcukra. Karcsi bácsi szerzett műtős maszkokat a babáknak, a katasztrófavédelmi szakember morgott is, mert a háromrétegű a valóban hatásos (három-négy óra alatt piros lesz belül), de a műtős maszk is jobb a semminél... Többször is elmondja Karcsi bácsi, hogy a 77 Elektronika Kft. sokat és szinte azonnal adott, a veszprémi alapítvány is gyorsan küldött támogatást.

Mikor a vörös város túlsó végén kihajtunk a településről, és a napsütéses kora őszen Bodorfa felé autózunk, akkor eszmélek végre, nem „katasztrófaturistának” jöttem. Nem a tragédiáról írok tudósítást, hanem a készülő Életfáról!

Tavasszal született az ötlet: legyen emlékjele a világ diabétesz-közösségének – Devecserben! Kardos Róbert népi fafaragó, Bodorfa frissen megválasztott polgármestere, és Csík Tamás tűzikoács, egy csebrendeki mesebeli birtok mesebeli mestere készítik. Pokolból a mennyországba jutottunk! Friss a levegő, a fű zöld. A piros virág piros, a sárga pedig sárga. (Lám, örülni ennek is lehet!)

Kardos Róbert

Csík Tamás

A fafaragó épp csak elkezdte a munkát, környékbeli polgármesterként most ő is inkább a segítséssel foglalkozik, de megnyugtat bennünket: november 20-ára minden kész lesz. Mintákat mutat, eredeti magyar motívumokat használ majd a kétágú, testes fa faragásakor. Valódi mester ő, szerszáma semmi más: véső és kalapács. (Prózaiban furcsa a rím – más-kalapács –, de most meghagyom, talán érzékeltetni tudja a napsütéses őszi nap mesebeliségét.)

Csabrendekre már együtt megyünk tovább. A mese most teljesebbé válik: fagerendás, kemencés – és mégis, minden mai igénynek megfelelő – ház mögött ott a kovácsműhely. Igazi! Ahogy az ember gyermekkorától képzeletben. A sarokban ugyan van egy elektromos eszköz (egy!), minden más kézi szerszám. Csík Tamás az ősi mesterséget műveli. Nem lehet véletlen, hogy a sümegi vár díszkovácsmunkáit mind ő készíti. Amint a két alkotó üdvözölte egymást, hirtelen megéreztem: lehet bármekkora a baj, bármilyen hatalmas a pusztítás – az élet megy tovább, és az élet győzni fog, mert a gyökerek nagyon mélyen vannak!

– Tamás mester! Rég láttalak!

– Kardos mester! Örülök, hogy te is eljöttél!

Így köszöntötték egymást, nem bohóckodva, látszott, mindig így csinálják. Egymás elismerése, és saját maguk önbecsülése is benne van e megszólításban.

Ez a két mester szinte fillérekért – költségeiket sem fedezi teljesen – vállalta a devecseri Életfa készítését. Miért?

– Mindenki azzal segít, amije van. Én a két kezem munkáját adhatom. És adom, mert nemes célt szolgál így a munkám – fogalmazta meg Kardos mester, a fafaragó.

– Jólesett, hogy népi művészekről rendeltek a munkát, hogy olyan emlékjelet akarnak, ami a mi hagyományainkra épül. A magyar népművészettel sok mindent ki lehet fejezni. Ezért a célért szívesen dolgozom. Annak pedig külön örülök, hogy nem valami nagyvárosba kerül az Életfa, hanem Devecserbe – foglalta össze véleményét Tamás mester, a kovács.

Azt már később fűzte hozzá, hogy a most előttünk álló feladat, az alulról építkezés szép példájának tartja az Életfa-állítást. Hozzátettem: s épp most! Tamás mester rám nézett, hirtelen elmosolyodott:

– Igaza van! Erre még nem is gondoltam! Épp most!

November 20-án állni fog az Életfa a devecseri kastély előtt! Tudomásunk szerint ez lesz a világon az első emlékjele a diabéteszesek egyre növekvő, de már most is hatalmas közösségének. Tavasszal legalábbis erre gondoltak a tervezők-szervezők. De október 4-én megváltozott a világ!

A devecseri Életfa nem csak a diabéteszesek közösségéé lesz. Az Életfa Devecserben az élet jele lesz.

Herth Viktória

